

MEMO van het college aan de raad

Datum : 12 juni 2023
Zaaknummer : Z23 111558
Documentnummer : 343936
Aan : Gemeenteraad
Van : College
Onderwerp : Meicirculaire 2023
Portefeuillehouder(s) : M. Wieseahn-Vrijman
Inlichtingen bij : J. Belleman

Aanleiding

- De memo wordt is opgesteld om de raad te informeren over de verwerking van de [Meicirculaire 2023](#)
- Op initiatief van het college als onderdeel van de actieve informatieplicht

Kernboodschap

Vaststelling van de bijbehorende begrotingswijziging is nodig om de meerjarenbegroting te actualiseren.

Inleiding:

Jaarlijks zijn er minimaal twee momenten waarop het rijk de algemene uitkering gemeentefonds actualiseert namelijk de meicirculaire en de septembercirculaire. In de meicirculaire worden de effecten van de voorjaarsnota vanuit het rijk op de algemene uitkering opgenomen en in de septembercirculaire de effecten van de miljoenennota en de rijksbegroting 2023. Als er daarna nog grote wijzigingen zijn c.q. fouten die moeten worden gecorrigeerd dan kan het rijk nog een extra (december)circulaire uitbrengen.

Het bedrag incidentele bedrag van circa 1 miljard dat het Rijk in 2026 had toegevoegd vanwege het afschaffen van de trap op en af systematiek wordt nu vanaf 2027 structureel gemaakt. Hier was echter bij het opnemen van de nieuwe jaarschijf 2027 in de begroting al rekening mee gehouden. U kunt zien dat de algemene uitkering in 2026 ten opzichte van 2025 daalt met circa 3 miljoen in plaats van stijgt met circa 1,6 mln. zoals in de eerdere jaren. Voor onze gemeente een negatief verschil van circa 4,6 mln. structureel vanaf 2026.

De volgende zaken blijven voorlopig onduidelijk:

- Het extra budget jeugdhulp is nu alleen voor 2024 en 2025 vastgesteld, vanaf 2026 blijft het onzeker
- Vooralsnog staat de opschalingskorting er nog steeds en is onduidelijk of en wanneer die wordt ingetrokken
- Wat gebeurt er nu met het accres en de financieringssysteemethiek vanaf 2026?
- Wat wordt het effect van het onderzoek naar de OEM (overige eigen middelen)?
- Het verder ingroei pad van de herverdeling gemeentefonds wordt pas begin 2025 duidelijk.
- De stand van zaken met betrekking tot de mogelijke verruiming van het belastinggebied gemeenten

Onderstaand het overzicht van de mutaties van deze circulaire ten opzichte van de voorgaande circulaire, daarna worden de mutaties kort toegelicht.

	2023	2024	2025	2026	2027
Beginstand septembercirculaire 2022	46.391.863	46.654.011	48.269.989	46.646.266	47.507.194
Algemene Uitkering					
1 <i>Uitkeringsfactor en ontwikkeling uitkeringsbasis</i>	-12.071	702.108	1.125.797	1.027.987	839.176
2 Financieringssystematiek					1.288.929
2 Financieringssystematiek al eerder verwerkt in nieuwejaarschijf 2027					-1.218.217
Taakmutaties					
3 Flankerend beleid energiearmoede	39.799				
4 Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	31.839				
5 Integraal Zorgakkoord (WMO abonnementstarief)			204.293	198.925	198.091
6 Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp WMO			193.288	188.221	187.442
7 Herinvoering eigen bijdrage WMO				-437.865	-436.055
8 Jeugdzorg		1.309.450	806.487		
9 Loon- en prijsbijstelling 2023 participatie	5.334	5.878	6.495	-21	-21
10 Loon- en prijsbijstelling 2023 AP Jeugdhulp		78.509	45.715	85	84
11 Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+	50.190	52.475	54.374		
12 Overige (12) kleine taakmutaties	-23.253	29.663	30.997	28.356	28.143
IU/DU/SU					
13 Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches (DU)	-128.663	-128.663	-128.663	-128.663	-128.663
14 Leerlingenvervoer Oekraïne	76.018				
15 Taal voor ontheemden uit Oekraïne	50.186				
16 Overige (6) kleine aanpassingen integratie en decentralisatie uitkeringen	28.011	-8.098	-8.098	-8.072	-4.561
WOZ					
17 WOZ mutaties (ontwikkeling WOZ-waarden en indexatie 7%)	-78	-528.330	-492.423	-452.381	-411.706
3 D's in het sociaal domein					
18 Participatie (IU)	7.800	-4.624	-11.353	10.399	4.518
Stand nieuw na meicirculaire 2023	46.516.975	48.162.379	50.096.898	47.073.237	47.854.354
Verskil Algemene uitkering ten opzichte van de septembercirculaire 2022	125.112	1.508.368	1.826.909	426.971	347.160

	Mutaties met gevolg voor saldo	2023	2024	2025	2026	2027
3	Flankerend beleid energiearmoede, voor uitgaven beschikbaar stellen	-39.799				
4	Dienstverlening aanpak armoede en schulden, voor uitgaven beschikbaar stellen	-31.839				
7	Herinvoering eigen bijdrage WMO, extra inkomsten opnemen minus al begroot € 132.000	0	0	0	305.000	304.000
8	Actualiseren stelpost jeugdzorg n.a.v. uitspraak commissie van wijzen en meicirculaire		-1.410.000	-1.300.000	-64.000	-118.000
13	Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches (DU), uitgavenbudget aframen	128.663	128.663	128.663	128.663	128.663
14	Leerlingenvervoer Oekraïne, beschikbaar stellen als uitgaven budget	-76.018				
15	Taal voor ontheemden uit Oekraïne, beschikbaar stellen als uitgaven budget	-50.186				
18	Participatie (IU) Wet sociale werkvoorziening (WSW) deel	-22.045	-4.073	54.301	99.353	151.764
	Effect begrotingssaldo van de meicirculaire 2023	33.888	222.958	709.873	895.987	813.587

1) Ontwikkeling accres/uitkeringsbasis/hoeveelheden per maatstaf
Betreft de mutaties in het accres, de hoeveelheden per maatstaf en de uitkeringsfactor.

2) Financieringssystematiek

In het coalitieakkoord heeft het kabinet een nieuwe financieringssystematiek voor medeoverheden aangekondigd met als doel een stabiele(re) financiering en meer autonomie voor medeoverheden. Bij Miljoenennota 2023 heeft het kabinet aanvullend eenmalig € 1 miljard voor gemeenten en € 0,1 miljard voor provincies beschikbaar gesteld voor 2026, vooruitlopend op de nieuwe financieringssystematiek. Dit bedrag, opgeteld € 1,1 miljard, komt vanaf 2027 structureel beschikbaar.

Dit was door ons al grotendeels verwerkt bij het begroten van de nieuwejaarschijf 2027.

3) Flankerend beleid energiearmoede

Het kabinet stelt in totaal incidenteel € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag wordt in 2023 in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld voor de verwachte

extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand.⁴ In een latere circulaire wordt u geïnformeerd over de middelen voor 2024 en de verdeling daarvan.

Dit budget wordt beschikbaar gesteld als uitgavenbudget.

4) Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden

Voor de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, die in juli 2022 aan de Tweede Kamer is gepresenteerd, heeft het kabinet in 2023 in totaal € 118 miljoen beschikbaar gesteld. Van deze middelen wordt € 40 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld als investering in betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden. Gemeenten kunnen deze middelen inzetten om aan de slag te gaan met de prioriteiten van de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden, zoals het verdubbelen van het gebruik van de schuldhulpverlening en het tegengaan van kinderarmoede.

Dit budget wordt beschikbaar gesteld als uitgavenbudget.

5) Integraal Zorgakkoord (WMO abonnementstarief)

Het kabinet stelt structureel extra middelen (€ 110 miljoen) beschikbaar aan gemeenten samenhangend met het Integraal Zorgakkoord, ter compensatie van gemeenten voor gestegen uitgaven als gevolg van de

invoering van het abonnementstarief Wmo. De uitgaven zijn al reëel opgenomen in onze begroting.

6) Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp WMO

Het abonnementstarief in de Wmo 2015 wordt afgeschaft (geraamde opbrengst € 95 miljoen vanaf 2025. Eerder is dit bedrag onttrokken aan de algemene uitkering. Toentertijd zijn de uitgaven niet verlaagd. Hierdoor hoeft dit budget nu niet als uitgavenbudget beschikbaar te worden gesteld.

7) Herinvoering eigen bijdrage WMO

Betreft de korting op de algemene uitkering als gevolg van de door het Rijk verwachte inkomsten bij de gemeenten in verband met de herinvoering van de eigen bijdrage vanaf 2026. Hier tegenover wordt hetzelfde bedrag minus de al begrote inkomsten van € 132.000 opgenomen vanaf 2026.

8) Jeugdzorg

Gemeenten en Rijk hebben een principeakkoord bereikt over het financiële kader voor de Hervormingsagenda Jeugd. Onderstaande paragraaf over de beschikbaarstelling van extra middelen en de verdeling is onder voorbehoud van de omzetting van het principeakkoord in een definitief akkoord op het geheel van de Hervormingsagenda. In totaal wordt € 1,36 miljard in 2024 en € 859 miljoen in 2025 aan de algemene uitkering van het gemeentefonds toegevoegd voor jeugdzorg. Het Rijk reserveert de middelen voor 2026 en verder. De beschikbaarstelling van deze middelen voor de jaren 2026 en verder vindt plaats na het advies van de deskundigencommissie en de besluitvorming daarover. Net als voor de middelen in 2024 en 2025 geldt dat deze beschikbaar worden gesteld aan gemeenten met uitzondering van de investeringen waarvan is afgesproken deze door het Rijk worden gedaan.

De provincie en VNG hebben aangegeven dat de gemeenten de verwachte inkomsten separaat van de algemene uitkering kunnen

begroten. Deze posten vervallen nu voor 2023 en 2024 en worden voor 2025 en verder geactualiseerd.

9 t/m 11) loon en prijsindexatie

Deze mutaties betreffen de bijstelling in verband met loon en prijsstijgingen. In de reeds begrote uitgaven is hier al rekening mee gehouden.

12 Overige (12) kleine taakmutaties

Betreft een twaalfstal kleine budgetaanpassingen die niet verder worden gespecificeerd.

13) Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches (DU)

Het rijk heeft besloten dat dit vanaf 2023 via een specifieke uitkering (spuk) loopt. Vandaar dat ook de uitgaven nu met hetzelfde bedrag worden verlaagd. Bij het verwerken van de spuk uitkering worden de uitgaven en inkomsten weer opgenomen in de begroting.

Dit budget wordt afgeamd van het uitgavenbudget.

14) Leerlingenvervoer Oekraïne

De decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne is een tegemoetkoming aan gemeenten voor de kosten die zij gemaakt hebben en maken voor het vervoer van Oekraïners naar scholen. De decentralisatie-uitkering ziet toe op de periode van januari 2023 tot en met 31 juli 2023.

Dit budget wordt beschikbaar gesteld als uitgavenbudget.

15) Taal voor ontheemden uit Oekraïne

Ontheemden uit Oekraïne hebben nu beperkte mogelijkheden om de Nederlandse taal op vrijwillige basis te leren. Dit is wel noodzakelijk om een hogere arbeidsparticipatie te realiseren.

Dit budget wordt beschikbaar gesteld als uitgavenbudget.

16) Overige (6) kleine aanpassingen integratie en decentralisatie uitkeringen

Betreft een zestal kleine budgetaanpassingen die niet verder worden gespecificeerd.

17 WOZ mutaties (stijging WOZ-waarden en indexatie 7%)

Betreft de extra korting op de algemene uitkering door de waardeontwikkeling en de door het Rijk gebruikte en verwachte indexatie (7%) van de OZB opbrengsten zoals die in de meicirculaire wordt gepubliceerd.

Uitgangspunt is in Bergen dat we minimaal het percentage volgen dat in de meicirculaire wordt gepubliceerd (7%). Dat percentage is nodig om het verschil tussen de korting en de inkomsten budgetneutraal te houden.

Naar aanleiding van het in de meicirculaire 2022 gepubliceerde percentage stijging van 7% en de bespreking van de kadernota 2024 bekijkt het college of voorgesteld wordt om het in de kadernota 2024 opgenomen percentage van 6% stijging van de opbrengsten in de begroting 2024 bij te stellen naar deze 7%.

18 Participatie (IU)

Betreft de aanpassing van bergote uitgaven van de WSW uitkering die wordt uitgevoerd door Zaffier.

De begrote uitgaven dienen even hoog te zijn als de te ontvangen inkomsten vanuit het Rijk. Vanaf 2025 stond nog een te hoog bedrag begroot waardoor nu het voordeel ontstaat.

Verwacht begrotingssaldo

N= Nadeel, V= Voordeel, bedragen * 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	
Verwachte stand begrotingssaldo na raad 23 februari 2023	614 V	3.745 V	4.044 V	54 V	661 N	
Plankosten Harmonielocatie	45 N	0	0	0	0	B&W 21-03-23
Beschoeiingen	0	4 N	7 N	10 N	13 N	Raad 30-03-23
Energietoeslag doelgroep 120%-150% sociaal minimum	160 N	0	0	0	0	Raad 30-03-23
Stand begrotingssaldo na raad 30 maart 2023	409 V	3.742 V	4.038 V	45 V	674 N	
Projectopdracht Visweg/Abdijlaan	10 N	0	0	0	0	B&W 04-04-23
Extra bekostiging lokale omroep RTV80	9 N	9 N	9 N	9 N	9 N	B&W 04-04-23
Uitbesteding juridische dossiers veelprocedeerdere	50 N	0	0	0	0	B&W 18-04-23
Stand begrotingssaldo na raad 20 april	340 V	3.733 V	4.029 V	36 V	683 N	
Kadernota 2024 collegedeel	164 N	69 N	26 N	19 N	4 V	B&W 23-05-23
Mobiliteitsplan	30 N	35 N	0	0	0	Raad 25-05-23
Nota actualisatie grondbeleid (Nag) 2023	35 N	3 N	39 V	110 V	53 V	Raad 25-05-23
Plan van aanpak vitale kernen	46 N	0	0	0	0	Raad 25-05-23
Verwachte stand begrotingssaldo na raad 25 mei	64 V	3.626 V	4.042 V	127 V	626 N	
Tijdelijke inrichting Plein Bergen	44 N	0	0	0	0	B&W 06-06-23
Uitbreiding bestuurssecretariaat	17 N	29 N	30 N	31 N	32 N	B&W 12-06-23
Kadernota 2024 raad	489 V	358 V	624 V	449 N	828 N	Raad 29-06-23
Meicirculaire 2023	34 V	223 V	710 V	896 V	814 V	Raad 29-06-23
Verwachte stand begrotingssaldo na raad 29 juni	527 V	4.178 V	5.345 V	542 V	673 N	
Project aanpak ondermijning	76 N	0	0	0	0	Raad 06-07-23
Dorpshuis de Schulp	280 N	317 N	350 N	494 N	485 N	Raad 06-07-23
1e firap 2023 BUCH	410 N	257 N	218 N	229 N	178 N	Raad 28-09-23
Verwachte stand begrotingssaldo na bovenstaande	239 N	3.604 V	4.777 V	181 N	1.337 N	